Sosyal Bilimler Dergisi / The Journal of Social Sciences

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 8, Sayı: 51, Nisan 2021, s. 218-233

ISSN: 2149-0821 Doi Number: <http://dx.doi.org/10.29228/SOBIDER.49953>

Dr. Mehmet DEĞER

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Polatlı MYO, mehmet.deger@hbv.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6116-3975

Dr. Sinan GİRGIN

İstanbul Bağcılar Massit Mesleki Eğitim Merkezi, sinan.girgin@hotmail.com

ORCID: 0000-0003-3219-6223

REKREAKTİF ETKİNLİK OLARAK KUAFÖR SALONLARINDAN HİZMET ALAN KADINLARIN SALON TASARIMINA İLİŞKİN GENEL BEKLENTİSİ¹

Özet

Bu araştırmanın amacı, rekreatif etkinlik olarak kadın kuaförü salonlarından hizmet alan kadınların salon tasarımı konusundaki tercihinin belirlenmesidir. Araştırmanın çalışma grubu 2018 yılında Ankara'nın Çankaya ve Sincan ilçelerinde yaşayan ve kadın kuaförü salonlarından hizmet alan uygun/kazara örnekleme metoduyla seçilen 201 kadından oluşmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “*Kişisel Bilgi Formu*” ve “*Kuaför Salonu Tasarımı Beklenti Anketi*” kullanılmıştır. Anket sonuçlarından elde edilen verilerin frekans dağılımları ve yüzde analizleri SPSS paket programı ile değerlendirilip yorumlanmıştır. Araştırma sonucuna göre kadınlar kuaför salonu tasarımında en çok evine yakın olmasını, bahçe düzeni/manzaraya sahip olmasını, binanın giriş katında olmasını, yüksek ve ferah olmasını, duvar, zemin, koltuk ve işlem koltuklarında beyaz tonların kullanılmasını, ısıtmada merkezi sistemi, soğutmada klimayı, havalandırmada merkezi havalandırma sistemini, eğlence sisteminde

¹ Çalışmanın özeti, 15-17 Mart 2021’de çevrimiçi düzenlenen 5. Bilimsel Çalışmalar Kongresinde (UBCAK) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

merkezi müzik sistemini, aydınlatmada beyaz ışığı, yer döşemesinde doğal parkeyi, dekoratif objelerde duvar kağıdını, koltuk özelliğinde rahat olmasını tercih etmiştir. Salon işletmecileri kuaför salonu tasarımında araştırma sonuçlarını dikkate alarak müşteri memnuniyetini ve salona daha fazla müşteri gelmesini sağlayarak rakipleri karşısında daha avantajlı bir duruma gelebilir.

Anahtar kelimeler: Kadın, Kuaför Salonu, Tasarım, Beklenti

THE GENERAL EXPECTATIONS OF WOMEN WHO RECEIVE SERVICE FROM HAIRDRESSER SALONS OF SALON DESIGN IN TERMS OF RECREATIVE ACTIVITY

Abstract

The aim of this study is to determine the salon design preferences of women who receive service from women's hairdressers as a recreative activity. The study sample consisted of 201 women who lived in Çankaya and Sincan districts of Ankara in 2018, received service from hairdresser salons and were selected by convenience/accidental sampling method. The "Personal Information Form" and the "Expectation Questionnaire for Hairdresser Salon Design" were used as the data collection tools in the study. The frequency distribution and percentage analysis of the data obtained from the questionnaire results were evaluated and interpreted by the SPSS package program. According to the study results, concerning the hairdresser salon design, women mostly preferred that the hairdresser salon should be close to their home, should have a garden layout/landscape, should be on the first floor of the building, and should be high and spacious, white tones should be used on the walls, floor, seats and treatment seats; seats should be comfortable, and there should be a central system for heating, air conditioning for cooling, a central ventilation system for ventilation, a central music system for the entertainment system, white light, natural parquet on the floor covering, and wallpaper in decorative objects. Salon managers may acquire a more advantageous position over their competitors by considering the study results on hairdresser salon design and ensuring customer satisfaction and the arrival of more customers to the salon.

Keywords: Woman, Hairdresser Salon, Design, Expectation

GİRİŞ

Güzel olma ve beğenilme isteği Antik çağlardan beri kadınların yaşamlarında çok önemli bir yere sahip olmuştur. Güzel olmak ve beğenilmek içgüdüsel bir davranış olarak hep var olmuştur (Değer, 2003:1). Çatal höyük kazılarında bulunan M.Ö. 6000 yılına ait Neolitik dönem kadın süs eşyası, kadının süslenme arzusunun tarih boyunca var olduğunun güzel bir örneğidir (Akşit, 1982: 16). İlk çağlardan beri insanlarda var olan bu süslenme ve beğenilme arzusu güzellik ve saç bakım hizmetleri sektörünün doğmasına yol açmıştır. İnsanlardaki bu süslenme ve beğenilme arzusu, 21.y.y.'da gelişen ve değişen teknoloji ile kadının iş hayatında yerini almasıyla daha da artmıştır. Bakımlı olan kadınların gerek iş gerek sosyal hayatında daha mutlu, daha huzurlu ve daha başarılı olduğu tartışmasız bir gerçektir. Kadınların bakımlı ve

güzel olmak için en çok çaba sarf ettiği ve özen gösterdiği noktalardan birinin saç bakımı olduğu söylenebilir. Kadınlar güzel ve bakımlı saçlar sayesinde çevrelerine yansıttığı pozitif görünümle karşısındaki insanları olumlu yönde etkilemektedir. Aynı zamanda da psikolojik ve estetik yönden de kendilerini daha mutlu, daha huzurlu, daha güvenli ve daha başarılı hissetmektedir. Özellikle ilk kez girilen ortamlarda kişinin dış görünümü ve saç bakımı o birey hakkında olumlu ve olumsuz izlenimlerin oluşmasında önemlidir (Girgin, 2012: 11). Bu bağlamda kuaförlük mesleğinin ve kuaför salonlarının önemi ortaya çıkmaktadır. Kuaför salonlarını ziyaret etmek genelde zevk verir. Saç bakımının yapıldığı mutlu atmosferde bulunmak kişide psikolojik bir rahatlık oluşturur. Ayrıca sosyal ilişkileri kolaylaştırır, görünüşte ve fiziksel çekicilikte farklılaşma gibi birçok yararı da vardır (Picot-Lemasson vd., 2002: 184). Rekreatif etkinliğin boş zamanında yaptığı, öncelikle keyif, haz ve memnuniyet veren, gönüllü katılımın olduğu, bireyi fiziken ve ruhen yenileyen faaliyetler olarak tanımlanabilir (Pigram, 1983: 3). Bu bağlamda kadınların boş zamanlarında yaptıkları, kendilerini yenileyen ve dinlendiren güzellik, cilt bakımı, saç bakımı, kozmetik, SPA ve süslenme alışkanlıkları da rekreatif etkinliklerdendir. Günümüzde kadınların stresli şehir hayatından kurtulmak, fiziksel ve ruhsal olarak dinlenmek, yenilenmek ve bakım yaptırmak için gidebileceği rekreatif mekanlardan biri de kuaför salonlarıdır. Kuaför salonlarının seçiminde kadınların dikkat ettiği en önemli özelliklerden birisi de salonların tasarımı olduğu düşünülebilir. Tasarıma ilişkin birçok tanım yapılmıştır. Norman'a (2017:271) göre tasarım, insanların yaşamlarını destekleyen, zenginleştiren, onlara fayda ve zevk sağlayan şeyleri geliştirme fırsatıdır ve tasarımı böylesine değerli bir disiplin yapan şey de budur. Heskett (2017:15) ise tasarımı; doğada örneği bulunmayan yollardan çevremizi biçimlendirip oluşturmaya, gereksinimlerimize hizmet etmeye ve yaşamlarımıza anlam katmaya yarayan insana özgü bir yetenek olarak tanımlamaktadır. Tasarımın temel amacı, insanın yaşamsal aktivitelerini gerçekleştirebilmesi, barınma korunma gibi temel gereksinimlerini karşılayabilmesi ile insanın kişiliği ve ruh halini (psikolojik ve estetik) etkileyip hareketlerine uyumlu mekanlar oluşturmaktır. Aynı zamanda yeni aktivitelerin oluşumuna da olanak sağlaması amaçlanır (Özkan, 2007: 44). Mekân tasarımı, tasarımcının bilmesi gereken üç temel yaklaşım ile oluşmaktadır. Bunlar; anlam, fonksiyon ve estetik yaklaşımıdır. Bu üç yaklaşım da birbiri ile ilişki halindedir. Anlam; tasarımcı ya da kullanıcının kültürel ve psikolojik durumunu düşünsel olarak ortaya koyduğu yaklaşımdır. Fonksiyon ise kullanım amaçlı, kullanıcının her türlü ihtiyacına cevap vermesi gereken bir gerekliliktir. Estetik yaklaşım; iletilmek istenen işaretlerin daha güzel ve haz veren biçimsel boyutu olmaktadır. Mekân tasarımcısı, estetik değerleri oluştururken, mekânın biçim kurgusuna, öğeler arası ilişkilere, biçim ilkelerine ve tasarım organizasyon yöntemlerine dikkat etmelidir. Tasarımcı kullanıcıda psikolojik etkileri doğru değerlendirip, kullanıcı ile mekân arasındaki dengeyi doğru oluşturmalıdır (Özkan, 2007: 52). Bu açıklamalar doğrultusunda kuaför salonları tasarımının, kullanıcıların istek ve gereksinimine göre yapılmasının önemli olduğu düşünülebilir. Bu nedenle araştırmanın amacı, kadın kuaförü salonlarından hizmet alan kadınların salon tasarımı konusundaki tercihinin belirlenmesidir. Bu temel amaç çerçevesinde araştırma kapsamında aşağıdaki soruya cevap aranacaktır.

- Kadınların kuaför salonu tasarımına ilişkin genel beklentisi nedir?

Kuaför salonundan hizmet alan kadın tüketicilerin salon tasarımı konusundaki bilgi, alışkanlık ve davranışlarının bilinmesi, işletmelerin kadınların istek ve beklentisine yönelik salon tasarımı oluşturmaları hem müşteri memnuniyeti hem de işletmelerin sektörde devamlılığını sağlaması açısından önemli olduğu görülmektedir. Araştırma yeni bir bölüm olan *Güzellik ve*

Saç Bakımı Hizmetlerine yönelik bir çalışma olması, bu bölümdeki çalışmaların yok denecek kadar az olmasından dolayı bölüme bilimsel bir katkıda bulunması ve sonraki araştırmalara kaynak oluşturması açısından önemlidir.

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma evreni ve örnekleme, veri toplama aracı, verilerin toplanması ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma genel tarama modelinde olup betimsel niteliktedir. Genel tarama modelinde, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak için evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup örnek ya da örneklem üzerinde araştırma yapılmaktadır (Karasar, 2011). Tarama araştırmalarında araştırmacılar, görüşlerin ve özelliklerin neden kaynaklandığından çok örneklemdeki bireyler açısından nasıl dağıldığıyla ilgilenir (Fraenkel ve Wallen, 2006).

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu 2018 yılında Ankara'nın Çankaya ve Sincan ilçelerinde yaşayan ve kadın kuaförü salonlarından hizmet alan uygun/kazara örnekleme yoluyla seçilen 201 katılımcıdan oluşmaktadır. Katılımcılar belirlenirken seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun/kazara örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan katılımcıların demografik özelliklerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımlarına Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo1. Araştırmaya Katılan Katılımcıların Demografik Özellikleri

Demografik Özellikler	Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Öğrenim Durumu	Lise ve Altı	121	60,2
	Ön Lisans ve Üzeri	80	39,8
Yaş	18-25 Yaş Arası	42	20,9
	26-35 Yaş Arası	34	16,9
	36-45 Yaş Arası	58	28,9
	46-55 Yaş Arası	38	18,9
	56 Yaş ve Üzeri	29	14,4
Meslek	Kamu Sektörü	36	17,9
	Özel Sektör	91	45,3
	Ev Hanımı	74	36,8

Tablo 1'e göre araştırmaya katılan kuaför salonlarından hizmet alan kadınların %60,2'si lise ve altı, %39,8'inin ön lisans ve üzeri öğrenim seviyesinde olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan kuaför salonlarından hizmet alan kadınların %20,9'unun 18-25 yaş arasında, %16,9'unun 26-35 yaş arasında, %28,9'unun 36-45 yaş arasında, %18,9'unun 46-55 yaş arasında, %14,4'ünün ise 56 yaş ve üzerinde olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan kuaför salonlarından hizmet alan kadınların %17,9'unun kamuda, %45,3'ünün özel sektörde ve %36,8'inin ise ev hanımı olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmanın Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak “*Kişisel Bilgi Formu*” ve “*Kuaför Salonu Tasarımı Beklenti Anketi*” kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Kadın kuaförü salonlarından hizmet alan kadınların öğrenim durumu, yaşı ve meslek durumunun belirlenmesi için araştırmacılar tarafından oluşturulan 3 maddeyi içeren kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Kuaför Salonu Tasarımı Beklenti Anketi: Araştırmacılar tarafından kadın kuaförü salonlarından hizmet alan kadınların salon tasarımı konusundaki bilgi, alışkanlık ve davranışlarının belirlenmesini araştırmak amacıyla bir anket oluşturulmuştur. İlgili literatür incelenerek konu ile ilgili kaynaklar taranmış ve anket madde havuzu oluşturulmuştur. Oluşturulan anket maddelerinin anlaşılıp anlaşılmaması konusunda anket kadın kuaförü salonlarından hizmet alan rastgele seçilen 10 kadına uygulanmıştır. Taslak olarak hazırlanan anketin ön çalışma sonuçlarına göre uzman görüşleri alınarak uygun olmayan sorular anketten çıkarılmıştır. Ankette gerekli değişiklikler yapılmış ve 17 maddelik son hali ile anket uygulanmıştır. Bu araştırmaya yönelik hazırlanan ankette yer alan maddeler kategorik olarak tasarlanmış olup, bir ölçek geliştirme çalışması değildir.

Araştırma Verilerinin Toplanması

Araştırma rastgele yöntemle seçilmiş gönüllü kadın kuaför salonu sahiplerine detaylı olarak anlatılmıştır. Araştırmaya yardımcı olacak kadın kuaförü salon sahiplerine araştırmanın veri toplama aracı istedikleri sayıda verilmiştir. Veri toplama aracı, kadın kuaförü salonlarından hizmet alan ve uygun/kazara örnekleme metoduyla seçilen kadınlara kadın kuaförü Salon sahipleri tarafından 03.02.2018-24.06.2018 tarihleri arasında uygulanmıştır. Bu yolla toplam 248 veri toplama aracı toplanmış, eksik ya da yanlış doldurulan veri toplama araçları çalışmanın dışında tutulmuştur. Toplam 201 veri toplama aracı araştırmaya dahil edilmiştir.

Araştırma Verilerinin Analizi

Veri toplama araçlarından elde edilen verilerin frekans dağılımları ve yüzde analizleri SPSS paket programı ile değerlendirilip, sonuçlar yorumlanmıştır.

BULGULAR ve YORUMLAR

Araştırma sorusu “*Kadınların kuaför salonunun tasarımına ilişkin genel beklentisi nedir?*” şeklinde belirlenmiştir.

Bu bölümde kuaför salonundan hizmet alan kadınların salon tasarımı konusundaki genel beklentisine ilişkin kuaför salonu için en uygun yer, salonunun dış görüşünü, salonunun yerleşkesi, salonunun tasarım özelliği, bekleme alanının özelliği, salon duvarlarındaki renk, bekleme alanındaki koltuk ve uygulama koltuklarındaki renk, salonun ısıtma, soğutma ve havalandırma sistemi, salonunun eğlence sistemi, salonun aydınlatma sistemi, salonun yer döşemesi, salonda kullanılan dekoratif eşyalar, salondaki koltukların özellikleri hakkındaki bulgular ve yorumlar yer almaktadır.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu için en uygun yer hakkındaki bulguları Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2 Kuaför Salonu İçin En Uygun Yer

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Eve Yakınlık	82	40,8
İş Yerine Yakınlık	29	14,4
Ulaşım Araçlarına Yakınlık	38	18,9
Ana Cadde Üzerinde Olması	31	15,4
AVM’nin İçinde Olması	21	10,4

Tablo 2 incelendiğinde, araştırmaya katılan kadınların %40,8’i kuaför salonu için en uygun yerin eve yakın olmasını, %14,4’ü işe yakın olmasını, %18,9’u ulaşım araçlarına yakın olmasını, %15,4’ü ana cadde üzerinde olmasını ve %10,4’ünün de AVM’nin içinde olmasını tercih ettiği görülmüştür. Kuaför salonun eve yakın olmasının en çok tercih sebebi olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu dış görünüşü hakkındaki bulguları Tablo 3’te sunulmuştur.

Tablo 3 Kuaför Salonu Dış Görünüşü

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Vitrin Düzeni	45	22,4
Pano	22	10,9
İsim	39	19,4
Bahçe Düzeni/Manzara	49	24,4
Işıklandırma	46	22,9

Tablo 3 incelendiğinde, kuaför salonu dış görünüşü hakkında araştırmaya katılan kadınların %22,4’ü vitrin düzenini, %10,9’u panoyu, %19,4’ü ismi, %24,4’ü bahçe düzeni/manzarayı, %22,9’unun ise ışıklandırmayı tercih ettiği görülmüştür. Dolayısıyla bahçesi ya da manzarası olan kuaför salonlarının kadınlar tarafından daha fazla tercih edilebileceği söylenebilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu yerleşkesine ilişkin bulguları Tablo 4’te sunulmuştur.

Tablo 4 Kuaför Salonu Yerleşkesi

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Katta	18	9,0
Kotta	10	5,0
Giriş Kat	84	41,8
Bahçe Katı	34	16,9
Yüksek Giriş	32	15,9
Müstakil	23	11,4

Tablo 4 incelendiğinde, kuaför salonu yerleşkesi yeri hakkında araştırmaya katılan kadınların %9,0’u katta, %5,0’i kotta, %41,8’i binanın giriş katında, %16,9’u bahçe katında, %15,9’u yüksek girişte, %11,4’ünün ise müstakil olmasını tercih etmiştir. Bu tercihin nedeni ise salonun daha kolay ulaşılabilir olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu tasarımına ilişkin bulguları Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5 Kuaför Salonu Tasarımı

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Salonun Büyüklüğü	34	28,6
Salonun Yüksekliği ve Ferahlığı	40	31,6
Aydınlatma Sistemi	17	8,5
Isıtma ve Soğutma Sistemi	10	5,0
Salondaki Renklerin Uyumunu	23	11,4
Eşyaların Uyumunu	13	6,5
Eşyaların Kalitesi	9	4,5
Eşyaların Ergonomisi	8	4,0

Tablo 5 incelendiğinde, kuaför salonu tasarımı hakkında araştırmaya katılan kadınların %28,6'sı salonun büyüklüğünü, %31,6'sı salonun yüksekliğini ve ferahlığını, %8,5'i salonun aydınlatma sistemini, %5'i salonun ısıtma ve soğutma sistemini, %11,4'ü salondaki renklerin uyumunu, %6,5'i eşyaların uyumunu, %4,5'i eşyaların kalitesini, %4,0'ü eşyaların ergonomisini tercih etmiştir. Dolayısıyla kadınların kuaför salonunu tercih ederken öncelikle salonun yüksekliğine, ferahlığına ve yanı sıra salonun büyük olmasına dikkat ettiği söylenebilir. Salon sahiplerinin de salon tasarımına müşteri memnuniyeti açısından daha fazla önem vermesi gerektiği söylenebilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu bekleme alanı hakkındaki bulguları Tablo 6'da sunulmuştur.

Tablo 6 Bekleme Alanı Özellikleri

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Bekleme Alanının Büyüklüğü	23	24,1
Bekleme Alanının Yüksekliği ve Ferahlığı	34	29,6
Renklerin Uyumunu	17	8,5
Eşyaların Birbirleriyle Uyumunu	18	9,0
Eşyaların Kalitesi	9	4,5
Eşyaların Ergonomisi	9	4,5
İşlem Salonundan Ayrı Olması	23	11,4
Isıtma ve Soğutma Sistemi	10	5,0
Aydınlatma Sistemi	7	3,5

Tablo 6 incelendiğinde, kuaför salonu bekleme alanı özellikleri hakkında araştırmaya katılan kadınların %24,1'i bekleme alanının büyüklüğünü, %29,6'sı bekleme alanının yüksekliği ve ferahlığını, %8,5'i renklerin uyumunu, %9,0'u eşyaların birbiriyle uyumunu, %4,5'i eşyaların kalite ve ergonomisini, %11,4'ü işlem salonundan ayrı olması gerektiğini, %5,0'i ısıtma ve soğutma sistemini, %3,5'i aydınlatma sistemini tercih etmiştir. Kadınların kuaför salonu tasarımında bekleme alanı büyüklüğü, yüksekliği ve ferahlığına önem verdiği söylenebilir. Dolayısıyla kuaför salonu tasarlanırken kuaför salonu büyüklüğüne ve bekleme alanı tasarımına öncelik verilmesi, salon müşterileri açısından daha ilgi çekici ve cazip bulunacağı söylenebilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu duvarlarında görmeyi arzuladığı renk hakkındaki bulguları Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7 Salon Duvarlarında Görmeyi Arzuladığı Renk

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Sarı Tonlar	20	10,0
Kırmızı Tonlar	33	16,4
Mavi Tonlar	17	8,5
Yeşil Tonlar	13	6,5
Turuncu Tonlar	13	6,5
Mor Tonlar	18	9,0
Siyah Tonlar	15	7,5
Beyaz Tonlar	72	35,8

Tablo 7’de kuaför salonu duvarlarında görmeyi en çok arzuladığı renk hakkında araştırmaya katılan kadınların %10,0’u sarıyı, %16,4’ü kırmızıyı, %8,5’i maviyi, %6,5’i yeşili ve turuncuyu, %9,0’u moru, %7,5’i siyahı, %35,8’i ise beyaz tonlarını tercih etmiştir. Beyaz özellikle sağlık ve hijyeni vurgulamak isteyen mekanlar için tercih edilen ilk renktir. Bunun yanı sıra istikrarı ve devamlılığı da temsil ettiği için beyaz rengin kullanıldığı mekanlar daha güven verir (Poore, 1994). Araştırmaya katılan kadınların büyük bir çoğunluğunun kuaför salonu duvarlarında nötr renklerden olan beyazı tercih etmesi beyaz rengin dinlendirici, aydınlık ve temizlik özelliğinden dolayı olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu zemininde görmeyi arzuladığı renk hakkındaki bulguları Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8 Salon Zemininde Görmeyi Arzuladığı Renk

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Sarı Tonlar	26	12,9
Kırmızı Tonlar	11	5,5
Mavi Tonlar	17	8,5
Yeşil Tonlar	13	6,5
Turuncu Tonlar	9	4,5
Mor Tonlar	16	8,0
Siyah Tonlar	16	8,0
Beyaz Tonlar	93	46,3

Tablo 8’de kuaför salonu zemininde görmeyi en çok arzuladığı renk hakkında araştırmaya katılan kadınların %12,9’u sarıyı, %5,5’i kırmızıyı, %8,5’i maviyi, %6,5’i yeşili, %4,5’i turuncuyu, %8,0’i moru ve siyahı, %46,3’ü beyaz tonlarını tercih etmiştir. En çok beyaz rengin tercih edilmesinin nedeni, beyaz rengin dinlendirici, aydınlık ve temizlik özelliğinden dolayı olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu bekleme alanı koltuklarında görmeyi arzuladığı renk hakkındaki bulguları Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9 Bekleme Alanı Koltuklarında Görmeyi Arzuladığı Renk

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Sarı Tonlar	10	5,0
Kırmızı Tonlar	24	11,9
Mavi Tonlar	27	13,4
Yeşil Tonlar	14	7,0
Turuncu Tonlar	12	6,0
Mor Tonlar	39	19,4
Siyah Tonlar	18	9,0
Beyaz Tonlar	57	28,4

Tablo 9’da kuaför salonu bekleme alanı koltuklarında görmeyi en çok arzuladığı renk hakkında araştırmaya katılan kadınların %5,0’i sarıyı, %11,9’u kırmızıyı, %13,4’ü maviyi, %7,0’si yeşili, %6,0’sı turuncuyu, 19,4’ü moru, %9,0’u siyahı, %28,4’ü ise beyaz tonlarını tercih etmiştir. En çok beyaz rengin tercih edilmesinin nedeni, beyaz rengin dinlendirici, aydınlık ve temizlik özelliğinden dolayı olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu uygulama alanı koltuklarında görmeyi arzuladığı renk hakkındaki bulguları Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10 Uygulama Alanı Koltuklarında Görmeyi Arzuladığı Renk

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Sarı Tonlar	9	4,5
Kırmızı Tonlar	22	10,9
Mavi Tonlar	24	11,9
Yeşil Tonlar	19	9,5
Turuncu Tonlar	25	12,4
Mor Tonlar	31	15,4
Siyah Tonlar	17	8,5
Beyaz Tonlar	54	26,9

Tablo 10’da kuaför salonu uygulama alanı koltukları hakkında araştırmaya katılan kadınların görmeyi en çok arzuladığı renk hakkında %4,5’i sarıyı, %10,9’u kırmızıyı, %11,9’u maviyi, %9,5’i yeşili, %12,4’ü turuncuyu, %15,4’ü moru, %8,5’i siyahı, %26,9’u beyaz tonlarını tercih etmiştir. En çok beyaz rengin tercih edilmesinin nedeni, beyaz rengin dinlendirici, aydınlık ve temizlik özelliğinden dolayı olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu ısıtma sistemi hakkındaki bulguları Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11 Kuaför Salonu Isıtma Sistemi

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Klima	32	15,9
Elektrikli Isıtıcı	10	5,0
Kombi	40	19,9
Merkezi Sistem	108	53,7
Katalitik	11	5,5

Tablo 11’de kuaför salonu ısıtma sistemi hakkında araştırmaya katılan kadınların %15,9’u klimayı, %5,0’i elektrikli ısıtıcıyı, %19,9’u kombiyi, %53,7’si merkezi sistemi, %5,5’i

katalitiği tercih etmiştir. Merkezi ısıtma sisteminin en çok tercih edilmesinin nedeni kış aylarında Ankara'nın çok soğuk olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu soğutma sistemi hakkındaki bulguları Tablo 12'de sunulmuştur.

Tablo 12 Kuaför Salonu Soğutma Sistemi

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Klima	152	75,6
Vantilatör	35	17,4
Kapı/ Pencere	14	7,0

Tablo 12 incelendiğinde kuaför salonu soğutma sistemi hakkında araştırmaya katılan kadınların %75,6'sı klimayı, %17,4'ü vantilatörü, %7,0'si kapı/pencereyi tercih etmiştir. Klimanın daha çok tercih edilmesinin nedeni karasal iklim gereği Ankara'nın yaz aylarında çok sıcak olmasından kaynaklandığı söylenebilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu havalandırma sistemi hakkındaki bulguları Tablo 13'te sunulmuştur.

Tablo 13 Kuaför Salonu Havalandırma Sistemi

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Klima	57	28,4
Merkezi Havalandırma	98	48,8
Kapı/Pencere	34	16,9
Aspiratör	12	6,0

Tablo 13 incelendiğinde kuaför salonu havalandırma sistemi hakkında araştırmaya katılan kadınların %28,4'ü klimayı, %48,8'i merkezi havalandırmayı, %16,0'sı kapı/pencereyi, %6,0'sı aspiratörü tercih etmiştir. Merkezi havalandırmanın, klimaya göre daha çok tercih edilmesinin nedeni kuaför salonundaki kimyasal işlemlerde daha iyi havalandırma sağlaması olabilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu eğlence sistemi hakkındaki bulguları Tablo 14'te sunulmuştur.

Tablo 14 Kuaför Salonu Eğlence Sistemi

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tv	31	15,4
Merkezi Müzik Sistemi	117	58,2
Bilgisayar/ İnternet	53	26,4

Tablo 14 incelendiğinde kuaför salonu eğlence sistemi hakkında araştırmaya katılan kadınların %15,4'ü TV'yi, %58,2'si merkezi müzik sistemini tercih etmiştir. TV izleme ve bilgisayar /internet kullanımının daha az tercih edilmesinin nedeni işlem yaptırırken TV izleme ve bilgisayar /internet kullanmanın zorluğundan kaynaklandığı söylenebilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu aydınlatma sistemi hakkındaki bulguları Tablo 15'te sunulmuştur.

Tablo 15 Kuaför Salonu Aydınlatma Sistemi

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Beyaz Işık	112	55,7
Sarı Işık	28	13,9
Doğal Işık	61	30,3

Tablo 15 incelendiğinde kuaför salonu aydınlatma sistemi hakkında araştırmaya katılan kadınların %55,7'si beyaz ışığı, %13,9'u sarı ışığı, %30,3'ü doğal ışığı tercih etmiştir. Doğal beyaz ışık 4000-4500 Kelvin renk sıcaklığındadır. Yeşil, beyaz ve mavi tonlarla dekore edilmiş ortamlarda doğal beyaz ışık tercih edilir. Kişi ve çalışanlarda enerjik ve ferahlatıcı bir ruh hali yarattığı için ofis ve ev-ofislerde tercih edilir. Aynı zamanda, 4000-4500 Kelvin renk sıcaklığındaki ışık, detayların görülmesini destekler ve nesnelerdeki kusurların daha kolay fark edilmesini sağlar. Bu sebeple temizliğin önemli olduğu yerlerde, kuaför salonları ve makyaj odalarındaki aydınlatmada faydalıdır (Can, 2015). Dolayısıyla bu tercihin doğru bir tercih olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu yer döşemesi hakkındaki bulguları Tablo 16'da sunulmuştur.

Tablo 16 Kuaför Salonu Yer Döşemesi

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Fayans	30	14,9
Granit	38	18,9
Doğal Parke	54	26,9
Laminant Parke	43	21,4
Halı	11	5,5
Mermer	12	6,0
PVC Döşeme/ Muşamba	13	6,5

Tablo 16 incelendiğinde kuaför salonu yer döşemesi hakkında araştırmaya katılan kadınların %14,9'u fayansı, %18,9'u graniti, %26,9'u doğal parkeyi, %21,4'ü laminat parkeyi, %5,5'i halıyı, %6,0'sı mermeri, %6,5'i PVC döşeme/Muşambayı tercih etmiştir. Doğal (Masif) parke doğal görünümüyle özellikle lüks mekanlarda ve iş yerlerinde sıklıkla kullanılan zemin kaplamalarındandır. Dünya çapında geniş bir kesime hitap etmektedir. Her ne kadar ısıya ve rutubete karşı bakımı zor olsa da göze hoş gelen bir zemin kaplaması kullanmak isteyen ve zarafete önem veren insanların tercih listesindeki ilk üründür (Masif Parke, 2018). Dolayısıyla araştırmaya katılan kadınların zarafet ve estetiğe önem verdiği için doğal parkeyi tercih ettiği söylenebilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu dekoratif objeleri hakkındaki bulguları Tablo 17'de sunulmuştur.

Tablo 17 Kuaför Salonu Dekoratif Objeleri

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Tablolar	23	11,4
Canlı Bitkiler	31	15,4
Yapay Bitkiler	8	4,0
Duvar Kâğıdı	44	21,9
Duvar Saati	26	12,9
Lamba / Avize Çeşitleri	26	12,9
Biblolar / Vazolar	6	3,0
Kokulu Mumlar	8	4,0
Aynalar	29	14,4

Tablo 17 incelendiğinde kuaför salonu dekoratif objeleri hakkında araştırmaya katılan kadınların %11,4'ü tabloları, %15,4'ü canlı bitkiler, %4,0'ü yapay bitkileri ve kokulu mumları, %21,9'u duvar kağıdını, %12,9'u duvar saati ve lamba/avize çeşitlerini, %3,0'ü biblolar/vazoları, %14,4'ü aynaları tercih etmiştir. İnsanlar göze hoş gelen, ruhu okşayan nesnelerden hoşlanır ve ruhsal olarak dinlenirler. Yaşanan mekanların daha iyi ve hoş görünmesini sağlayan duvar kağıtları konfor, sanat ve güzelliği birleştirerek iç dekorasyon da önemini geçmişten bugüne arttırarak sürdürmektedir. Araştırmaya katılan kadınların dekoratif olarak daha güzel görüldüğü için duvar kağıdını tercih ettiği söylenebilir.

Araştırmaya katılan kadınların kuaför salonu koltuk özellikleri hakkındaki bulguları Tablo 18'de sunulmuştur.

Tablo 18 Kuaför Salonu Koltuk Özellikleri

Gruplar	Frekans (f)	Yüzde (%)
Rengi ve Deseni	31	15,4
Kalitesi	31	15,4
Ergonomisi	15	7,5
Rahatlığı	97	48,3
Kaplaması	5	2,5
Tasarımı	22	10,9

Tablo 18 incelendiğinde kuaför salonu koltuk özellikleri hakkında araştırmaya katılan kadınların %15,4'ü rengi-deseni ve kalitesi, %7,5'i ergonomisi, %48,3'ü rahatlığı, %2,5'i kaplaması, %10,9'u tasarımını tercih etmiştir. Dolayısıyla kadınların bedenlen ve ruhen dinlenmek, yenilenmek, rahatlamak ve ruhsal gerilimlerden uzaklaşmak için rekreatif bir faaliyet olarak kuaför salonuna gittikleri söylenebilir. Bu yüzden araştırmaya katılan kadınların salondaki koltukların kendilerini rahat ettirecek özellikte olmasına daha çok dikkat ettiği söylenilebilir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu araştırmada kuaför salonlarından hizmet alan kadınların salon tasarımı konusundaki beklentilerine ait genel bilgi, görüş ve alışkanlıkları ortaya konulmuştur. Araştırmanın sonuçları şu şekilde sıralanmıştır.

- Kadınlar kuaför salonu için en uygun yeri evine en yakın yer olarak tercih etmiştir.
- Kadınlar kuaför salonunun dış görünüşüne baktığında en çok bahçe düzeni/manzaraya sahip olmasını tercih etmiştir.
- Kadınlar kuaför salonun yerleşkesine baktığında en çok binanın giriş katında olmasını tercih etmiştir.
- Kadınlar kuaför salonu ve bekleme alanının tasarımı konusunda en çok salonun yüksek ve ferah olmasını tercih etmiştir.
- Kadınlar kuaför salonunun duvar, zemin, koltuk ve işlem koltuklarında görmeyi arzuladığı renk olarak en çok beyaz tonlarını tercih etmiştir.
- Kadınlar kuaför salonunun ısıtma sisteminde en çok merkezi sistemi, soğutma sisteminde en çok klimayı, havalandırma sisteminde ise en çok merkezi havalandırma sistemini tercih etmiştir.
- Kadınlar kuaför salonunun eğlence sisteminde en çok merkezi müzik sistemini tercih etmiştir.
- Kadınlar kuaför salonunun aydınlatma sisteminde en çok beyaz ışığı tercih etmiştir.
- Kadınlar kuaför salonunun yer döşemesinde en çok doğal parkeyi tercih etmiştir.
- Kadınlar kuaför salonunun dekoratif objelerinden en çok duvar kağıdını tercih etmiştir.
- Kadınlar kuaför salonunun koltuk özelliğinde en çok rahat olmasını tercih etmiştir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda, aşağıdaki öneriler sunulmuştur.

- Salon işletmecileri araştırma sonuçlarını dikkate alarak, müşteri beklentisine uygun kuaför salonu tasarımı yapabilir.
- Salon işletmecileri kadınların salon tasarımı beklentisini karşılayarak müşteri memnuniyetini ve salona daha fazla müşteri gelmesini sağlayabilir.
- Salon işletmecileri salon tasarımı ile müşterileri etkileyerek onların salonda daha çok vakit geçirmesini ve daha fazla işlem yaptırmasını sağlayabilir.
- Salon işletmecileri araştırma sonuçlarını dikkate alarak salon tasarımı yaptığında artan müşteri ile işletme cirosundaki karlılığı arttırabilir ve rakipleri karşısında daha avantajlı bir duruma gelebilir.

KAYNAKLAR

- Akşit, İ. (1982). *Anadolu Uygarlıkları*. İstanbul.
- Can, Ö. (2015). Aydınlatma için ışık renk sıcaklığı seçimi. 15 Ocak 2019 tarihinde <https://www.ledportali.com/aydinlatma-icin-isis-renk-sicakligi-secimi/> adresinden erişildi.
- Ching, D. K. F. (1997). *A visual dictionary of architecture*. An International Thomson Publishing Company.
- Çetinbaş, S. (2012). *İç mekân tasarımı kuram ve yöntemler ışığında günümüz Türk iç mekân tasarımcıları ve tasarım anlayışlarına bir yaklaşım*. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Karabük Üniversitesi, Karabük.
- Değer, M. (2003). *Üniversite öğrencilerinin kişisel saç bakımları konusundaki bilgi ve alışkanlıklarının incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Fraenkel, J. R. and Wallen, N. E. (2006). *How to design and evaluate research in education*. New York: McGraw-Hill International Edition.
- Girgin, S. (2012). *Tüketicilerin saç bakım ürünlerinin kullanımı hakkındaki bilgi düzeylerinin belirlenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Hasol, D. (1998). *Ansiklopedik mimarlık sözlüğü*, İstanbul: YEM Yayınları.
- Heskett, J. (2017). *Tasarım*. (Çev. E. Uzun) Ankara: Dost Kitabevi
- Karasar, N. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Picot-Lemasson, A., Decocq, G., Aghassian, F., ve Leveque, J. L. (2002). *Saç yapımının kadınların psikolojik durumları üzerindeki etkileri*. Türkiye Klinikleri Kozmetoloji Dergisi, 3 (3), 184-188.
- Masif Parke. (2018). Çam parke. 15 Ocak 2019 tarihinde <http://tarakciogullari.com.tr/cam-parke> adresinden erişildi.
- Norman, D. (2017). *Gündelik şeylerin tasarımı*. (Çev. A. M.S. Şengel). Ankara: Tübitak Yayınları
- Önal, G. K. (2011). Yaratıcılık ve kültürel bağlamda mimari tasarım süreci. *Uludağ Üniversitesi Mühendislik-Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 16(1), 155-162.
- Özkan, A. (2007). *İç mekân tasarımı kuram ve yöntemler ışığında günümüz Türk iç mekân tasarımcıları ve tasarım anlayışlarına bir yaklaşım*. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Poore, J. (1994). *Interior color by design*. Massachusetts: Rockport Publishers Ink.
- Pigram, J. (1983). *Outdoor recreation and resource management*. London: Croom Helm.
- Yurttaş, B. N. (2010). *İç mekân tasarımında “Tema” Kavramı ve “Tematik Mekân” olgusunun örnekler üzerinde analizi*. Yayınlanmamış Yüksek lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul.

Kadın Kuaför Salonu Tasarımına İlişkin Genel Beklenti Anketi									
1. Size göre kuaför salonu için en uygun yer neresidir?									
()	a.	Eve Yakınlık	()	c.	Ulaşım araçlarına yakınlığı	()	e.	AVM'nin içinde olması	
()	b.	İş Yerine Yakınlık	()	d.	Ana cadde üzerinde olması				
2. Size göre kuaför salonunun dış görünüşünde hangisi daha önemlidir?									
()	a.	Vitrin düzeni	()	c.	İsim	()	e.	İşıklendirme	
()	b.	Pano	()	d.	Bahçe düzeni / Manzara				
3. Size göre kuaför salonun yerleşkesi nasıl olmalıdır?									
()	a.	Katta	()	c.	Giriş kat	()	e.	Yüksek giriş	
()	b.	Kotta	()	d.	Bahçe katı	()	f.	Müstakil	
4. Bir kuaför salonuna girdiğinizde ilk bakışta salonun hangi tasarım özelliği sizi etkiler?									
()	a.	Büyüklüğü	()	e.	Renklerin Uyumu				
()	b.	Yüksekliği ve Ferahlığı	()	f.	Eşyaların Birbirine Uyumu				
()	c.	Aydınlatma Sistemi	()	g.	Eşyaların Kalitesi				
()	d.	Isıtma ve Soğutma Sistemi	()	h.	Eşyaların Ergonomisi				
5. Size göre salonun bekleme alanının hangi özelliği daha önemlidir?									
()	a.	Büyüklüğü	()	f.	Eşyaların Ergonomisi				
()	b.	Yüksekliği ve Ferahlığı	()	g.	Bekleme alanının işlem Salondan ayrı olması				
()	c.	Renklerin Uyumu	()	h.	Isıtma ve Soğutma Sistemi				
()	d.	Eşyaların Birbirine Uyumu	()	ı.	Aydınlatma Sistemi				
()	e.	Eşyaların Kalitesi							
6. Salon duvarlarında en çok görmeyi istediğiniz renk tonu hangisidir?									
()	a.	Sarı Tonlar	()	d.	Yeşil Tonlar	()	g.	Siyah Tonlar	
()	b.	Kırmızı Tonlar	()	e.	Turuncu Tonlar	()	h.	Beyaz Tonlar	
()	c.	Mavi Tonlar	()	f.	Mor Tonlar				
7. Salon zemininde en çok görmeyi istediğiniz renk tonu hangisidir?									
()	a.	Sarı Tonlar	()	d.	Yeşil Tonlar	()	g.	Siyah Tonlar	
()	b.	Kırmızı Tonlar	()	e.	Turuncu Tonlar	()	h.	Beyaz Tonlar	
()	c.	Mavi Tonlar	()	f.	Mor Tonlar				
8. Bekleme salonu koltuklarında en çok görmeyi istediğiniz renk tonu hangisidir?									
()	a.	Sarı Tonlar	()	d.	Yeşil Tonlar	()	g.	Siyah Tonlar	
()	b.	Kırmızı Tonlar	()	e.	Turuncu Tonlar	()	h.	Beyaz Tonlar	
()	c.	Mavi Tonlar	()	f.	Mor Tonlar				
9. İşlem koltuklarında en çok görmeyi istediğiniz renk tonu hangisidir?									
()	a.	Sarı Tonlar	()	d.	Yeşil Tonlar	()	g.	Siyah Tonlar	
()	b.	Kırmızı Tonlar	()	e.	Turuncu Tonlar	()	h.	Beyaz Tonlar	
()	c.	Mavi Tonlar	()	f.	Mor Tonlar				
10. Size göre kuaför salonunun ısıtma sistemi nasıl olmalıdır?									

Rekreatif Etkinlik Olarak Kuaför Salonlarından Hizmet Alan Kadınların Salon Tasarımına İlişkin Genel Beklentisi

()	a.	Klima	()	c.	Kombi	()	e.	Katalitik
()	b.	Elektrikli Isıtıcı	()	d.	Merkezi sistem			
11.	Size göre kuaför salonunun soğutma sistemi nasıl olmalıdır?							
()	a.	Klima	()	b.	Vantilatör	()	c.	Kapı / Pencere
12.	Size göre kuaför salonunun havalandırma sistemi nasıl olmalıdır?							
()	a.	Klima	()	c.	Kapı / Pencere			
()	b.	Merkezi Havalandırma	()	d.	Aspiratör			
13.	Size göre kuaför salonunda eğlence sistemlerinden hangisi daha önemlidir?							
()	a.	TV	()	b.	Merkezi Müzik Sistemi	()	c.	Bilgisayar / İnternet
14.	Size göre kuaför salonunda aydınlatma sistemi nasıl olmalıdır?							
()	a.	Beyaz Işık	()	b.	Sarı Işık	()	c.	Doğal Işık
15.	Size göre kuaför salonun yer döşemesi nasıl olmalıdır?							
()	a.	Fayans	()	d.	Laminant	()	g.	PVC Döşeme / Muşamba
()	b.	Granit	()	e.	Halı			
()	c.	Doğal Parke	()	f.	Mermer			
16.	Size göre kuaför salonunda kullanılan dekoratif objelerden hangisi daha önemlidir?							
()	a.	Tablolar	()	d.	Duvar Kâğıdı	()	g.	Biblolar / Vazolar
()	b.	Canlı Bitkiler	()	e.	Duvar Saati	()	h.	Kokulu Mumlar
()	c.	Yapay Bitkiler	()	f.	Lamba / Avize Çeşitleri	()	ı.	Aynalar
17.	Size göre kuaför salonundaki koltukların hangi özelliği daha önemlidir?							
()	a.	Rengi ve Deseni	()	c.	Ergonomisi	()	e.	Kaplaması
()	b.	Kalitesi	()	d.	Rahatlığı	()	f.	Tasarımı